

Finansdepartementet

Avdelningen för offentlig förvaltning

Enheten för offentlig upphandling

Remissvar Partipolitiska lotterier (Ds 2024:3)

Socialdemokratiska Kvinnoförbundet, S-kvinnor, avstyrker utredningens förslag med följande motivering:

Socialdemokraterna och dess sidoorganisationer är ideella föreningar och har rättigheter och skyldigheter som omfattas av föreningsfriheten. Utredningens förslag rör den grundlagsskyddade föreningsfriheten. Dessvärre har utredarna inte tittat på om förslagen är i enlighet med föreningsfriheten i grundlagen. En sådan utredning borde göras innan riksdagen beslutar om så omfattande lagstiftning som får stora effekter för partiernas möjlighet till finansiering.

Även andra centrala konstitutionella aspekter aktualiseras, såsom kravet på lagars generella giltighet, proportionalitetsprincipen och likhetsprincipen. Trots detta berörs inte dessa frågeställningar med ett enda ord i promemorian. Eftersom promemorian saknar sådana avgörande analyser och överväganden kan den inte läggas till grund för lagstiftning.

Förtroendefrågan

Utredningen har tittat på de politiska partiernas särart i förhållande till andra ideella föreningar. Man har prövat förtroendefrågan utan att hitta ett negativt samband mellan lotterierna och allmänhetens förtroende. Att partierna sedan 60-talet haft möjlighet att finansiera sin partipolitiska verksamhet med intäkter från lotterier har alltså inte påverkat allmänhetens förtroende för politiken negativt (s.8).

Utredningen har inte lyckats visa om Socialdemokraternas allmännyttiga lotterier kan eller ska särskiljas från andra ideella föreningars lotterier på annan grund än att Socialdemokraterna är ett politiskt parti. Socialdemokraterna är Sveriges största oppositionsparti och regeringens demokratiska huvudmotståndare. Det anstår därför en regering att reflektera över demokratins spelregler. Bara för att en regering vill dra undan det största oppositionspartiets finansieringsmöjligheter bör man inte göra det. Att regeringen 'kan' är inte en tillräckligt bra anledning att gå vidare med något av utredningens förslag.

Utredningens förslag

Utredningen lägger fram två förslag. Det ena är ett förbud mot partipolitiska lotterier och det andra är nästan ett förbud. Av dessa två förordar utredningen det sistnämnda som innebär att överskotten från lotteriintäkterna minskar med upp till 80 procent (s.92) och

särskilda regleringar införs på bonusbegränsningar, kreditförbud, spelskatt och marknadsföring. Vi har goda skäl att tro att inga allmännyttiga lotterier skulle överleva något av utredningens två förslag.

Avslutningsvis är vi övertygade om att utredningen kommer att studeras i framtiden av de som vill förstå demokratins tillstånd i Sverige. Det åligger den här regeringen att särskilt reflektera över på vilken sida av historien man vill stå.

9 augusti 2024

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Annika Strandhäll', with a long horizontal stroke extending to the right.

Annika Strandhäll
Förbundsordförande S-kvinnor

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Nina Unesi', with a stylized, cursive script.

Nina Unesi
Förbundssekreterare S-kvinnor